

KARTA OPISU PRZEDMIOTU - SYLABUS

Nazwa przedmiotu

Kryptografia w systemach brzegowych

Przedmiot

Kierunek studiów

Informatyka

Studia w zakresie (specjalność)

Przetwarzanie brzegowe

Poziom studiów

drugiego stopnia

Forma studiów

stacjonarne

Rok/semestr

1/2

Profil studiów

ogólnoakademicki

Język oferowanego przedmiotu

polski

Wymagalność

obligatoryjny

Liczba godzin

Wykład

30

Ćwiczenia

Laboratoria

30

Projekty/seminaria

Inne (np. online)

Liczba punktów ECTS

5

Wykładowcy

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Dr inż. Michał Melosik

email: michal.melosik@put.poznan.pl

wydział: Informatyki i Telekomunikacji

adres: Piotrowo 3A 60-965 Poznań

Odpowiedzialny za przedmiot/wykładowca:

Wymagania wstępne

Student powinien posiadać podstawową wiedzę z zakresu podstaw przetwarzania sygnałów, podstaw programowania oraz projektowania i analizowania układów cyfrowych oraz analogowych. Student powinien posiadać umiejętności szukania potrzebnych informacji we wskazanych źródłach. Student powinien wykazywać umiejętności wyciągania wniosków oraz kształtowania oceny prezentowanych

rozwiązań. Dodatkowo student powinien również rozumieć konieczność poszerzania swoich kompetencji oraz powinien być gotowy do współpracy w ramach zespołu. Ponadto w zakresie kompetencji społecznych student musi prezentować takie postawy jak uczciwość, odpowiedzialność, wytrwałość, ciekawość poznawcza, kreatywność, kultura osobista, szacunek dla innych ludzi.

Cel przedmiotu

1. Zaznajomienie studentów z podstawowymi zagadnieniami kryptografii i bezpieczeństwa w odniesieniu do technologii brzegowych i inżynierii komputerowej.
2. Przekazanie studentom podstawowej wiedzy w zakresie struktury wybranych rozwiązań kryptograficznych.
3. Rozwijanie umiejętności tworzenia i adaptacji w systemach brzegowych wybranych modułów kryptograficznych.
4. Rozwijanie u studentów umiejętności doboru optymalnych rozwiązań dla bezpieczeństwa systemów brzegowych
5. Kształtowanie u studentów umiejętności pracy zespołowej poprzez realizację elementów zadań i łączenia ich w całość.

Przedmiotowe efekty uczenia się

Wiedza

ma zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu projektowania systemów informatycznych, systemów brzegowych, układów elektronicznych; ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę o procesach z pogranicza informatyki i elektroniki zachodzących w cyklu życia bezpieczeństwa systemów brzegowych; zna zaawansowane metody i techniki stosowane w projektowaniu i systemów bezpieczeństwa; ma wiedzę nt. kodeksów etycznych związanych z pracą naukowo-badawczą w zakresie bezpieczeństwa.

Umiejętności

potrafi interdyscyplinarnie łączyć wybrane zagadnienia z elektroniki, fizyki, statystyki, z wiedzą z różnych obszarów informatyk; potrafi ocenić przydatność nowych metod w projektowaniu zabezpieczeń dla systemów brzegowych oraz wykorzystać najnowsze metod do ich testowania; potrafi dostrzec ograniczenia metod i narzędzi stosowanych w projektowaniu systemów kryptograficznych w kontekście bezpieczeństwa sprzętowego i programowego; potrafi stosując nowe metody rozwiązać złożone problemy z zakresu wykrywania zagrożeń w sprzętowym i programowym bezpieczeństwie danych.

Kompetencje społeczne

rozumie, że w informatyce, a w szczególności w projektowaniu systemów brzegowych wiedza i umiejętności szybko stają się przestarzałe; rozumie znaczenie wykorzystania najnowszych osiągnięć informatycznych w rozwiązywaniu problemów badawczych nad poprawą bezpieczeństwa sprzętowego i programowego systemów brzegowych.

Metody weryfikacji efektów uczenia się i kryteria oceny

Efekty uczenia się przedstawione wyżej weryfikowane są w następujący sposób:

Ocena formująca:

- w zakresie wykładów: na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach,
- w zakresie laboratoriów / ćwiczeń: na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań oraz końcowej oceny projektu,

Ocena podsumowująca:

- w zakresie wykładów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez przeprowadzenie egzaminu pisemnego lub ustnego
- w zakresie projektów/laboratoriów weryfikowanie założonych efektów kształcenia realizowane jest przez ocenę z postępu realizacji danego zadania, ocenianie ciągłe, premiowanie przyrostu umiejętności posługiwania się poznanymi zasadami i metodami, ocena poziomu zaawansowania w wykonywaniu zadań. Ocena przygotowanej dokumentacji/raportu z wykonanych zadań.

Uzyskiwanie punktów dodatkowych za aktywność podczas zajęć, a szczególnie za:

- omówienia dodatkowych aspektów zagadnienia,
- efektywność zastosowania zdobytej wiedzy podczas rozwiązywania zadanego problemu,
- umiejętność współpracy w ramach zespołu praktycznie realizującego zadanie szczegółowe w ramach laboratorium,
- uwagi związane z udoskonaleniem materiałów dydaktycznych.

Treści programowe

W zakresie wykładów omawiane zostaną następujące zagadnienia:

1. Wprowadzenie do kryptografii.
2. Matematyczne podstawy kryptografii.
3. Losowość oraz generatory liczb losowych na przykładzie TRBG, PRBG, CSPRBG i ich zastosowania w bezpieczeństwie sprzętowym systemów wbudowanych oraz inżynierii komputerowej
4. Wybrane algorytmy kryptograficzne (symetryczne oraz asymetryczne), AES, RSA, alg. haszujące, EDSA, krzywe eliptyczne.
5. Protokoły wymiany klucza oraz protokoły kryptograficzne.
6. Standardy kryptograficzne.

7. Praktyczne aspekty kryptografii oraz socjotechniki w atakach na systemy bezpieczeństwa.
8. Typy ataków w kryptografii.
9. Wybrane zagadnienia z architektury bezpieczeństwa systemów mikro-informatycznych.
10. Certyfikaty w kryptografii.
11. Bezpieczeństwo sprzętowe w tym m.in. RoT, Chain of Trust, Secure boot, PUF, hardware Trojans, Threat Detecton Technolog
12. Bezpieczeństwo ścieżki projektowania oraz łańcucha dostaw.
13. Bezpieczeństwo, a kwestie etyczne oraz prawne.

Zajęcia laboratoryjne obejmują realizację zadań dotyczących zagadnień aktualnie omawianych na wykładzie.

Metody dydaktyczne

Wykład: prezentacja multimedialna, wykład tradycyjny, dodatkowy materiał audio-wideo, specyfikacje techniczne, artykuły naukowe.

Zajęcia laboratoryjne: realizacja zadań zgodnie z wytycznymi, praca w zespole lub samodzielna, dyskusja problemowa.

Literatura

Podstawowa

1. A. Chrzęszczyk, Algorytmy teorii liczb i kryptografii w przykładach, wyd. BTC, 2010
2. M. Karbowski, Podstawy kryptografii., wyd. Helion, 2006
3. A. J. Menezs, Kryptografia stosowana, wyd. WNT, 2005
4. C. Parr, Understanding Cryptography: A Textbook for Students and Practitioners, Springer, 2010

Uzupełniająca

1. M. Melosik, W. Marszalek, "Using the 0-1 test for chaos to detect hardware trojans in chaotic bit generators", Electronics Letters 52 (11), 919-921
2. M. Melosik, P. Sniatala, W. Marszalek, "Hardware Trojans detection in chaos-based cryptography", Bulletin of the Polish Academy of Sciences Technical Sciences, 65 (5), 725-732 2017

Bilans nakładu pracy przeciętnego studenta

	Godzin	ECTS
Łączny nakład pracy	125	5,0
Zajęcia wymagające bezpośredniego kontaktu z nauczycielem	60	2,5
Praca własna studenta (studia literaturowe, przygotowanie do kolokwίων/egzaminu, wykonanie projektu) ¹	65	2,5

---

1 niepotrzebne skreślić lub dopisać inne czynności